

MERIAN C. COOPER

Merian C. Cooper (1893–1973) urodził się w Jacksonville na Florydzie. Jego przodek John C. Cooper walczył u boku Kazimierza Pułaskiego w bitwie pod Savannah w 1779.

W 1915 Cooper zgłosił się do Akademii Morskiej, ale ostatecznie został pilotem i służył w walkach nad Francją w 1918. Po zestrzeleniu jego samolotu, poparzony w rękę oraz twarz, został internowany we Wrocławiu. Po uwolnieniu dołączył w lutym 1919 do misji ARA we Lwowie, czym zaskarbił sobie wdzięczność miejscowej ludności.

Poruszony odwagą kobiet i młodych chłopców walczących o kontrolę nad miastem w trakcie konfliktu z ukraińskimi nacjonalistami, Cooper starał się zrobić więcej dla Polski. Latem 1919 z pomocą generała Tadeusza Rozwadowskiego utworzył w Paryżu eskadrę złożoną z dziewięciu amerykańskich pilotów, którzy następnie walczyli mężnie w wojnie polsko-bolszewickiej. W lipcu 1920 Cooper został zestrzelony i wzięty do niewoli.

Po nieudanej ucieczce z więzienia w Kijowie internowano go w Moskwie. To, że udało mu się przetrwać, przypisał „twardej szkole, jaką otrzymał w Akademii Morskiej”. W marcu 1921 uciekł z więzienia wraz z dwoma Polakami. Cała trójka pokonała pieszo przeszło 700 kilometrów do granicy z Łotwą – w samą porę, by Cooper został odznaczony Virtuti Militari w maju tego roku.

Cooper zrobił następnie karierę w branży filmowej, jednocześnie pozostając w lotnictwie. Był współzałożycielem amerykańskich linii lotniczych Pan American. W 1933 roku na ekrany wszedł legendarny film *King Kong*, który wyprodukował. Na początku 1941 Cooper odwiedził w Anglii polskich pilotów Dywizjonu 303. W trakcie II wojny światowej ponownie zaciągnął się do Sił Powietrznych USA, wykonywał misje zaopatrzeniowe i bojowe

Merian C. Cooper (1893–1973) was born in Jacksonville, Florida. His ancestor John C. Cooper had fought alongside Casimir Pulaski at the battle of Savannah in 1779.

Cooper joined the Naval Academy in 1915 but eventually trained as a pilot and flew over France in 1918. Shot down and suffering burns to his hands and face, he was interned in Breslau. Upon release, Captain Cooper joined the ARA's mission in Lwów in February 1919, earning the gratitude of the local population.

Moved by the bravery of fighting women and young boys during the conflict with the Ukrainian nationalists for the control of the city, Cooper sought to do more for Poland. With the help of General Tadeusz Rozwadowski in Paris in the summer of 1919, Cooper recruited a squadron of nine American pilots, who fought gallantly in the Polish-Bolshevik war. In July 1920, he was shot down and taken prisoner.

After a failed escape from a jail in Kiev, Cooper was interned in Moscow. He credited his 'tough training at the Naval Academy' for his survival. In March 1921, Cooper escaped with two Polish prisoners. The trio walked 700 km to the Latvian border, just in time for Cooper to be decorated with the Virtuti Militari in May that year.

Cooper later developed a film-making career while staying in the air. He co-founded Pan American Airlines and released the legendary 'King Kong' movie in 1933. During World War II, Cooper visited the Polish pilots of the Kościuszko 303 Squadron in early 1941 in England. He later re-enlisted in the US Air Force, leading supply and combat missions in China and New Guinea. For his achievements in war and peace, he was promoted to Brigadier-General and awarded an honorary Oscar.

w Chinach i Nowej Gwinei. Za swoje osiągnięcia w trakcie wojny został awansowany do stopnia generała brygady. W 1952 otrzymał Oscara za twórczy wkład do sztuki filmowej.

„Nosiliśmy [godło eskadry] z dumą [na naszych samolotach] w Polsce i wiem, że każdy Amerykanin, który służył w Polsce, szczyłby się tym, że jest ono symbolem przyjaźni USA i Polski przewijającej się na kartach historii”.

Merian Cooper w liście do pilotów Dywizjonu 303 im. Tadeusza Kościuszki w 1942 roku

‘We bore the [squadron insignia] with pride on [our planes] in Poland, and I know each and every American who served in Poland would be proud to have that insignia stand for the friendship of the US and Poland throughout the pages of history.’

Merian Cooper in a letter to PL pilots of the 303 Kosciuszko Squadron in 1942

Fot. z kolekcji Tomasza Kopańskiego / Photo: from the collection of Tomasz Kopański

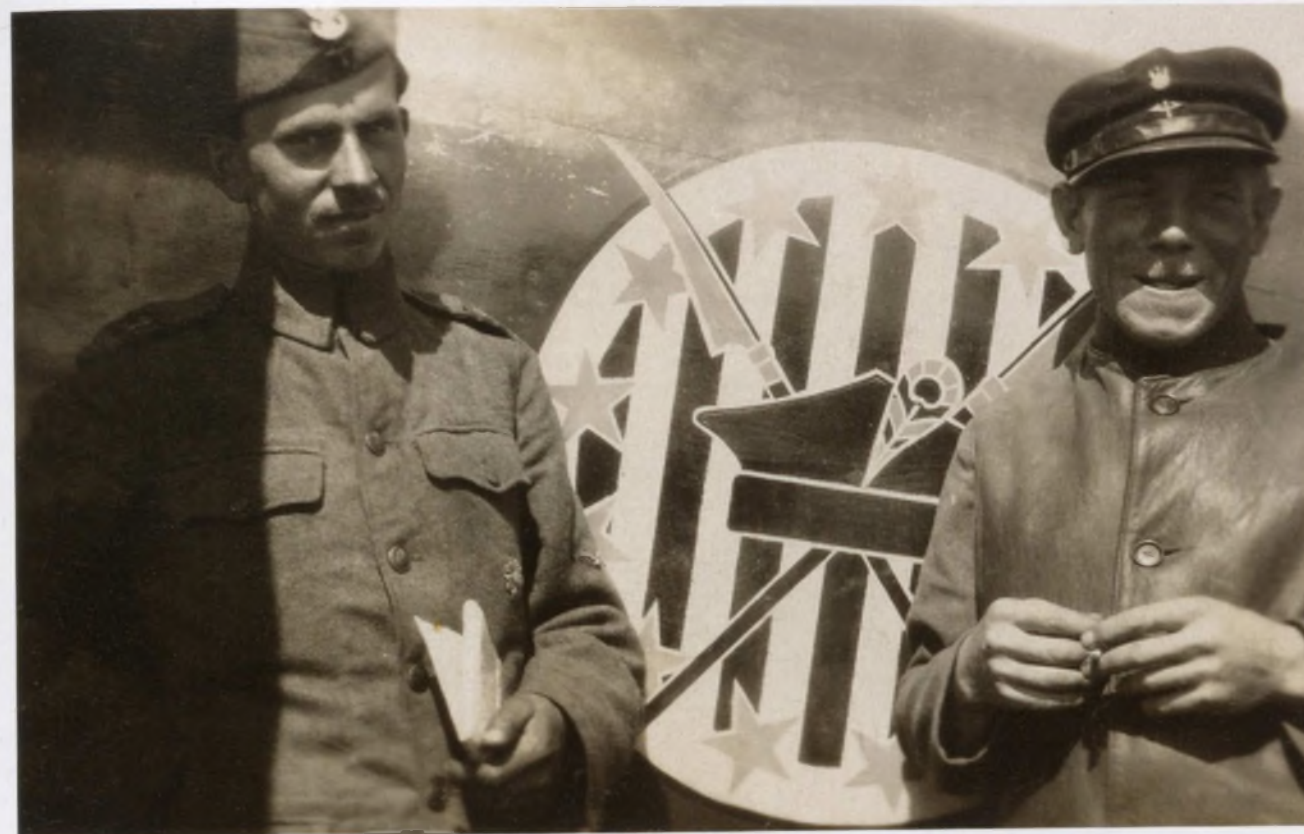

Piloci Eskadry Myśliwskiej im. Tadeusza Kościuszki na lotnisku Lewandówka we Lwowie, początek listopada 1919. Od lewej: por. Carl Clark, kpt. Merian Cooper, por. Ludomił Rayski, por. Edmund Graves (zginął kilka dni później, rozbiwszy się o dach pałacu Potockich podczas pokazu lotniczego 22 listopada) i kpt. Edward Corsi

Fot. z kolekcji Tomasza Kopańskiego

Pilots the Kosciuszko Fighter Squadron on the Lewandówka airfield in Lwów, early November 1919. From left: Lt. Carl Clark, Cpt. Merian Cooper, Lt. Ludomil Rayski, Lt. Edmund Graves (died a few days later, crashing into the roof of the Potocki Palace during an aerial display on November 22) and Cpt. Edward Corsi

Photo: from the collection of Tomasz Kopański

Sierżant mechanik Selter i nieznaną polski mechanik Eskadry Myśliwskiej, pozujący przed Albatrosem D.III (Oef). Ofensywa na Kijów w okresie kwiecień-maj 1920

Fot. Archiwa Instytutu Hoovera

Sargeant mechanic Selter and unknown Polish mechanic of Kościuszko Squadron, posing in front of an Albatros D.III (Oef). Advance on Kiev in April-May 1920

Photo: Hoover Institution Archives

CEDRIC E. FAUNTLEROY

Cedric E. Fauntleroy (1891–1963) urodził się w Churchill w stanie Missisipi. Jako doświadczony pilot i mechanik był pierwszym rekrutem Coopera w 1918 i w naturalny sposób mianowano go dowódcą eskadry. Jego sprawność techniczna rekompensowała poważne braki oraz trudności logistyczne, z jakimi musiały się mierzyć polskie siły podczas wojny polsko-bolszewickiej. Płk Fauntleroy miał na swym koncie wiele spektakularnych akcji, między innymi wylądował obok jadącego polskiego pociągu przewożącego żołnierzy piechoty, aby ostrzec ich o zasadzce podczas odwrotu. Po wojnie wykorzystał swoją sławę, aby zebrać fundusze dla ARA w USA. Wiosną 1939, wyczuwając nieuchronnie nadciągające niebezpieczeństwo, ponownie zaoferował swoje usługi polskim siłom powietrznym. W Eskadrze Myśliwskiej im. Tadeusza Kościuszki w charakterze ochotników służyło łącznie 17 oficerów amerykańskich, dwóch kanadyjskich oraz jeden oficer brytyjski. Większość latała razem z polskimi pilotami 7 eskadry, początkowo kierowanej przez por. Ludomiła Rayskiego. Byli to:

- Por. Elliot W. Chess, znany jako „Cheski” (1898–1962), z El Paso w Teksasie. Zaprojektował godło eskadry.
- Kpt. Edward C. Corsi (1897–1924) z Brooklynu w Nowym Jorku.
- Mjr George Crawford (1894–1974) z Bristolu w Pensylwanii.
- Por. Edwin L. Noble (1891–1951) z Bostonu w Massachusetts. Ranny w kwietniu 1920 i ewakuowany.
- Por. Harmon C. Rorison (1893–1976) z Bakersville w Karolinie Północnej.
- Por. Kenneth O. Shrewsbury (1892–1964) z Charleston w Wirginii Zachodniej.

Cedric E. Fauntleroy (1891–1963) was born in Churchill, Mississippi. An experienced pilot and mechanic, 'Faunt' was Cooper's first recruit in 1918 and naturally appointed commander of the squadron. His technical prowess compensated for the acute supply and logistical difficulties facing the Polish Airforce during the Bolshevik war. A spectacular action included landing alongside a moving Polish infantry train to warn of an ambush during the retreat. Col. Fauntleroy later used his fame to raise funds for the ARA in the US. In the spring of 1939, sensing imminent danger, Fauntleroy offered unsuccessfully his services once more to the Polish Airforce.

A total of 17 American, 2 Canadian and 1 British officers volunteered to serve in the Kościuszko Squadron. Most flew alongside Polish pilots of the 7th Squadron, initially led by Lt. Ludomil Rayski:

- Lt. Elliott W. Chess, aka 'Cheski' (1898–1962), from El Paso, TX. Designed the squadron emblem.
- Cpt. Edward C. Corsi (1897–1924) from Brooklyn, NY.
- Maj. George Crawford (1894–1974) from Bristol, PA.
- Lt. Edwin L. Noble (1891–1951), from Boston, MA. Injured in April 1920 and evacuated.
- Cpt. Harmon C. Rorison (1893–1976), from Bakersville, NC.
- Lt. Kenneth O. Shrewsbury (1892–1964) from Charleston, WV.

Three of them, including two Americans, died:

- Lt. Edmund P. Graves (1891–1919), from Newbury Port, MA. Crashed into the Potocki Palace roof in Lwów during an airshow.
- Cpt. Arthur H. Kelly (1890–1920), from Richmond, VA. Died in battle.

Trzech żołnierzy, w tym dwóch Amerykanów, zginęło:

- Por. Edmund P. Graves (1891–1919) z Newbury Port w Massachusetts. Rozbił się o dach pałacu Potockich we Lwowie podczas pokazów lotniczych.
- Kpt. Arthur H. Kelly (1890–1920) z Richmond w Wirginii. Poległ w bitwie.

Odznaka Eskadry Myśliwskiej im. Tadeusza Kościuszki
Fot. Wikimedia Commons

Kościuszko Squadron emblem
Photo: Wikimedia Commons

Fot. z kolekcji Tomasza Kopańskiego
/ Photo: from the collection of Tomasz Kopański

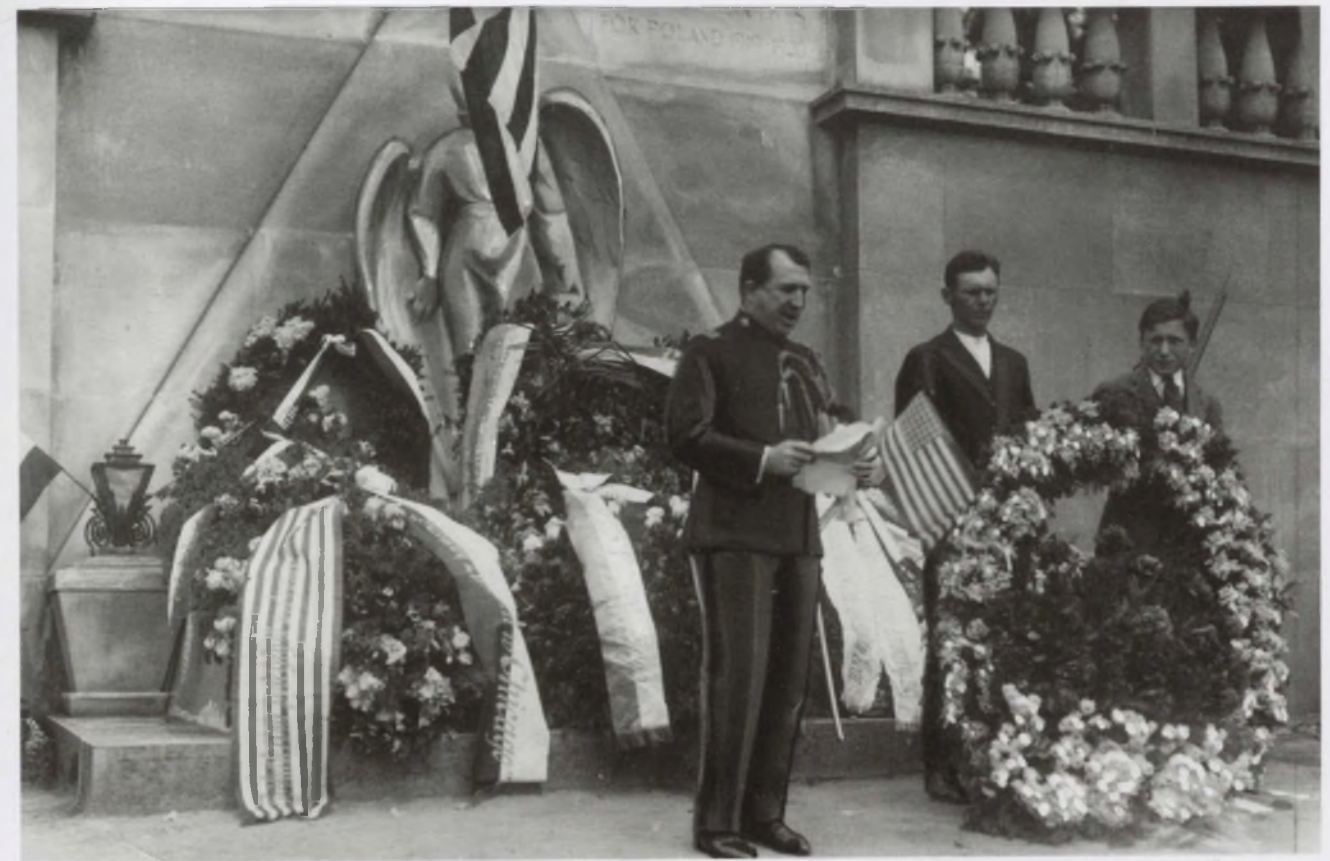

Major Cedric Fauntleroy (pierwszy wśród dekorowanych oficerów) był pierwszym pilotem Eskadry Myśliwskiej im. Tadeusza Kościuszki, który został odznaczony przez Józefa Piłsudskiego Orderem Virtuti Militari V klasy. Obok niego stoją: płk sztabu generalnego Tadeusz Piskor (szef Oddziału III Naczelnego Dowództwa Wojska Polskiego), gen. Stanisław Haller (dowódca 6 Armii Wojska Polskiego) i gen. Tadeusz Rozwadowski (szef sztabu Wojska Polskiego). Warszawa, 14 września 1920

Fot. Narodowe Archiwum Cyfrowe (NAC)

Major Cedric Fauntleroy (first in the foreground) was the first pilot of the Kościuszko Squadron to be decorated by J. Piłsudski with the Virtuti Militari medal, 5th Class. Next to him stand: General Staff Col. Tadeusz Piskor (Chief of the 3rd Division of the Supreme Command of the Polish Army), Gen. Stanisław Haller (Commander of the 6th Army) and Gen. Tadeusz Rozwadowski (Chief of Staff of the Polish Army). Warsaw, September 14, 1920

Photo: NAC

Przedstawiciel ambasady USA przemawia podczas ceremonii składania wieńców pod pomnikiem lotników amerykańskich na cmentarzu Łyczakowskim we Lwowie. Od dnia odsłonięcia pomnika 30 maja 1925 zarówno Amerykanie, jak i Polacy odwiedzali go co roku w Dniu Pamięci (30 maja, święto federalne Stanów Zjednoczonych, honorujące wszystkich, którzy zginęli, pełniąc służbę w amerykańskich siłach zbrojnych). W grupie Polaków zawsze znajdowali się piloci 7 – następnie 111 – Eskadry Myśliwskiej, która walczyła we Lwowie

Fot. NAC

A representative of the US embassy speaking during a wreath-laying ceremony at the Monument to the fallen American airmen at the Łyczakowski cemetery in Lviv. After its unveiling on May 30, 1925, both Americans and Poles used to visit every year on Memorial Day (May 30, a US federal holiday honouring those who died in the service of US Armed Forces). The latter group always included the pilots of the 7th, and then 111st Fighter Squadron which flew into Lviv

Photo: NAC